

VEENKOLONIALE MYCOLOGIE

Een doelstelling van de Paddestoelenwerkgroep Drenthe is het uitvoeren van een representatieve paddestoelenkartering van de provincie. De hele provincie, inclusief een paar honderd vierkante kilometer veenkoloniën tussen de Hondsrug en de provincie Groningen. Die hoogveenontginningen vormen niet bepaald het walhalla voor mycologen. Er zijn vooral onafzienbare aardappel- en bietenakkers, in de herfst modderig braakland, vaak naadloos overgaand in vaalgrijze wolkenluchten. Daar moet je het hebben van de schaarse wegbermen, die een ruige begroeiing dragen dankzij de klepelmaaier en de overvloedig bemeste omgeving. Je bent al tevreden met een paar Donsvoetjes. Ook de oevers van de wijken, kanalen gegraven voor de ontwatering van veen en afvoer van turf, kunnen wat opleveren. Een paar houtpaddestoeltjes, bijvoorbeeld, op die ene verdwaalde wilgenstobbe. Om de leefbaarheid voor de veenkoloniale mens te vergroten, heeft men de laatste jaren her en der bosjes aangeplant. Vooral populierenopstanden die plompverloren de weidse luchten verstoren, ondoordringbaar door de manshoge brandnetels en bijna even arm aan paddestoelen als de akkers.

De meeste paddestoelen vind je nog in de omgeving van veenkoloniale dorpen met fraaie namen als Gasselternijveenschemond en Eexterveenschekanaal. Daar groeien tenminste wat oudere bomen in parkjes, plantsoenen en wegbeplantingen. Maar het speuren naar zwammen in het openbaar groen is hier een bezigheid die meer argwaan wekt dan elders.

Zo liep ik op een doordeweekse werkdag in Valthermond in een grazige berm, beplant met abelen. Ik was in mijn nopjes omdat ik zojuist het Papierzwammetje als dertigste soort voor dit maagdelijke kilometerhok had genoteerd. Een man met een aangelijnd hondje kwam me tegemoet en hield zijn pas in. "Wat doe je hier?", vroeg hij, recht voor z'n raap. Bereid tot een educatief praatje, bleef ik staan en antwoordde: "Ik inventariseer paddestoelen". "Man, ga toch wat nuttigs doen!", gaf hij mij geërgerd te kennen, terwijl hij met zijn hand een gebaar maakte alsof hij een lepel eten naar zijn mond bracht. Ik bracht er zwakjes tegenin dat hij hier toch ook onnuttig zijn hond liep uit te laten. Over zijn schouder riep hij mij toe: "Ik heb m'n hele leven hard gewerkt en ben nu op pensioen. Maar een jonge kerel als jij!". En hij schudde mistroostig het hoofd. Hij moest eens weten dat ik ook al met een seniorenregeling op non-actief ben gesteld....

De dag daarop beproefde ik mijn mycologische geluk langs het voetbalveld van Nieuw-Buinen. Zo gauw ik mij in de aanpalende houtsingel begaf, kwam er een bewoner uit de voordeur van een nabije woning. "Iets niet in orde?" "Jawel hoor", antwoordde ik, "Alles is best in orde". Dat stelde hem niet gerust. "Wat mot je dan?" "Ik kijk naar paddestoelen". "Paddestoelen?", herhaalde hij ongelovig. "Bestaat niet!". Ik stond toevallig net bij een eikenstronk met weelderige toefen Elfenbankjes en nodigde hem uit om te komen kijken. Hij keek of ik hem een verse hondendrol onder zijn neus hield en zei misprijzend: "Ooh, die dingen. Bennen dat ook paddestoelen?" Zonder verder een woord te zeggen trok de man zich terug in zijn huis, mij als ongevaarlijke gek in de groenstrook achterlatend.